

Czym byłaby firma bez dobrego CFO

Czyli 14 liczb, które pokazują, jakie obciążenia formalno-prawne spoczywają na dyrektorach finansowych polskich przedsiębiorstw

maj-czerwiec 2017

Wstęp

Pilnowanie faktur, prowadzenie księgowości, płacenie podatków, kontakty z bankami – tak jeszcze kilkanaście lat temu postrzegana była rola dyrektora finansowego w firmie. Dzisiaj sytuacja jest kompletnie inna. Obecnie dyrektorzy finansowi to biznesowi stratedzy, którzy często wytyczają długofalowy kierunek rozwoju firm. Dobry CFO musi przede wszystkim koncentrować się na przyszłości przedsiębiorstwa, próbując znaleźć sposób na poprawę wyników finansowych, zwiększenie jego konkurencyjności czy poprawę pozycji rynkowej. Można bez grama przesady powiedzieć, że dyrektorzy finansowi mają dziś ogromny wpływ nie tylko na swoje firmy, ale też na całą polską gospodarkę – to od ich decyzji w ogromnej mierze zależą PKB, zatrudnienie, inwestycje czy inflacja.

Niestety, dyrektor finansowy dźwiga na swoich barkach jeszcze jeden, z roku na rok coraz większy ciężar – odpowiedzialność za dochowywanie wymogów biurokratycznych. To właśnie CFO w największej mierze jest w firmie odpowiedzialny za to, żeby firma działała zgodnie z prawem, urzędnicy i sądy nie nakładali na nią kar, a jej zarząd nie trafił za kratki. Zmienny i niejasny system podatkowy, rozbudowane obowiązki sprawozdawcze, setki formularzy wysyłanych regularnie do różnych instytucji państwowych czy mnogość formalności, które trzeba spełnić, aby uzyskać unijną dotację – to tylko niektóre przejawy biurokratycznej mitręgi, z którą na co dzień mierzą się dyrektorzy finansowi.

Mamy przekonanie, że rola dyrektorów finansów w Polsce jest często niedoceniana i chcemy to zmienić. Stąd pomysł na raport, który pokazuje, czym powinien zajmować się CFO w Polsce, a czym – niestety – musi się przez dużą część dnia zajmować.

Zapraszamy do lektury

Czym powinien zajmować się dyrektor finansowy

W idealnym świecie, dyrektor finansowy powinien mieć jeden cel – dbać o obecny i przyszły interes firmy, tzn. troszczyć się o zdrowie finansów przedsiębiorstwa, identyfikować ryzyka finansowe i biznesowe oraz im zapobiegać, recenzować od strony realnych wskaźników działania i plany zarządu oraz w znaczącym stopniu budować długofalową strategię rozwoju firmy. Niestety – o czym zarządy i właściciele firm często zapominają – CFO mają obowiązki nie tylko wobec swoich pracodawców, ale też wobec administracji państwowej. Ta druga odpowiedzialność jest często porównywalna pod względem pracochłonności z tą pierwszą.

Odpowiedzialność CFO

Wobec pracodawcy:

- planowanie i realizacja strategii finansowej firmy
- budżetowanie
- nadzór nad przygotowaniem sprawozdań finansowych
- prognozowanie finansowe
- przygotowywanie analiz dla zarządu
- pozyskiwanie finansowania na rozwój
- analiza ryzyka finansowego
- prowadzenie polityki podatkowej firmy
- odpowiedzialność za płynność finansową firmy
- optymalizacja struktury kosztów i majątku obrotowego w firmie
- kontrola wewnętrzna

Wobec urzędów:

- sprawozdawczość wobec GUS i NBP
- prawidłowe rozliczanie podatków
- przysyłanie deklaracji podatkowych
- obsługa kontroli podatkowych
- analiza orzecznictwa podatkowego
- uzyskiwanie interpretacji podatkowych
- analizowanie zmian prawnych w zakresie sprawozdawczości finansowej
- analizowanie zmian prawnych w zakresie standardów rachunkowości
- przygotowywanie dokumentacji dla celów pozyskiwania dotacji

Duża zmienność przepisów o rachunkowości

19

Tyle nowelizacji ustawy o rachunkowości przeprowadzono od momentu jej uchwalenia w 1994 roku

Grupą przepisów, w których dyrektor finansowy powinien się sprawnie poruszać są przepisy regulujące polskie prawo bilansowe. Najważniejszym aktem prawnym określającym zasady rachunkowości czy wymogi dotyczące sporządzania sprawozdań finansowych jest ustawa o rachunkowości z 29 września 1994 roku. Od momentu wejścia w życie ustawy, była ona nowelizowana 19 razy (nie licząc wielu drobnych poprawek przy okazji nowelizacji innych ustaw). W rezultacie według szacunków Grant Thornton objętość ustawy o rachunkowości zwiększyła się od 1994 roku o około 70 proc. i obecnie liczy 172 strony maszynopisu, co pokazuje, jak zasady rachunkowości ewoluowały w ostatnich latach, a razem z nią – jak ewoluować musiała wiedza dyrektorów finansowych.

70%

O tyle zwiększyła się objętość Ustawy o rachunkowości od momentu jej uchwalenia

Ostatnia nowelizacja ustawy o rachunkowości została opublikowana w Dzienniku Ustaw na początku stycznia 2017 roku. Wprowadza ona m.in. nowe obowiązki sprawozdawcze w obszarze społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (CSR) dla dużych jednostek zainteresowania publicznego (m.in. banki, zakłady ubezpieczeń czy duże grupy kapitałowe).

Obszerność standardów rachunkowości

591

Tyle stron maszynopisu liczą łącznie Krajowe Standardy Rachunkowości

Ustawa o rachunkowości nie jest oczywiście jedynym źródłem prawa regulującego kwestie związane z rachunkowością. W obszarach, których ustawa o rachunkowości nie reguluje, stosować można Krajowe Standardy Rachunkowości wydawane przez Komitet Standardów Rachunkowości. Aktualnie obowiązują ich 10 i liczą one łącznie 591 stron maszynopisu – kolejne kilkaset stron przepisów i regulacji, które dyrektor finansowy powinien znać, jeżeli nie chce narazić się na błędy przy sporządzaniu poszczególnych elementów sprawozdania finansowego. Do tych niemal 600 stron doliczyć jeszcze wypada stanowiska, które Komitet wydaje w problematycznych kwestiach z zakresu rachunkowości.

Najobszerniejszym standardem jest KSR nr 2, który reguluje kwestie związane z podatkiem dochodowym oraz odroczonym podatkiem dochodowym – ma on 104 strony. 80 stron maszynopisu liczy KSR nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja”, a 70 stron ma KSR nr 4 „Utrata wartości aktywów”.

Pomimo tylu stron wciąż nie uregulowano wszystkich problematycznych kwestii, czego przykładem może być prawo wieczystego użytkowania gruntów, do którego wykształciły się różne podejścia w praktyce gospodarczej.

Tabela 1. Liczba stron maszynopisu poszczególnych Krajowych Standardów Rachunkowości obowiązujących w Polsce

Krajowy Standard Rachunkowości	Liczba stron maszynopisu
KSR nr 2 “Podatek dochodowy”	104
KSR nr 7 “Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym - ujęcie i prezentacja”	82
KSR nr 4 “Utrata wartości aktywów”	70
KSR nr 5 “Leasing, najem i dzierżawa”	65
KSR nr 1 “Rachunek przepływów pieniężnych	58
KSR nr 10 “Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi”	48
KSR nr 3 “Niezakończone usługi budowlane”	47
KSR nr 8 “Działalność deweloperska”	45
KSR nr 6 “Rezerwy, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, zobowiązania warunkowe”	44
KSR nr 9 “Sprawozdanie z działalności”	28
łącznie	591

Źródło: Obliczenia Grant Thornton

Szczegółowość standardów międzynarodowych

1 222

Tyle stron maszynopisu w języku polskim mają Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej

Skonsolidowane sprawozdania finansowe emitentów papierów wartościowych oraz banków muszą być sporządzane w zgodzie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości (MSSF). Dla dyrektorów finansowych tych jednostek oznacza to zatem kolejną pulę przepisów, którą powinni znać, aby przygotować sprawozdanie finansowe według obowiązujących wymogów.

Na obowiązujące na 1 stycznia 2017 roku międzynarodowe regulacje składają się Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, Interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej oraz Interpretacje Stałego Komitetu ds. Interpretacji, które łącznie 1222 strony maszynopisu.

Regulacje MSSF są również często nowelizowane, co zmusza CFO do bieżącego monitorowania zmian. Od grudnia 2008 roku Komisja Europejska przyjęła 53 rozporządzenia wprowadzające zmiany do istniejących już standardów bądź implementujące nowe. Oznacza to, że co roku trzeba zapoznać się średnio z siedmioma dokumentami, aby stwierdzić, jakie zmiany mają istotny wpływ na sprawozdawczość naszej firmy.

Oznacza to też, że co roku dyrektorzy finansowi muszą przygotowywać sprawozdanie finansowe według trochę innej metodologii.

Stosując MSSF-y należy pamiętać o dwóch rzeczach. Po pierwsze, jednostka może z nich również skorzystać, jeżeli danej kwestii nie regulują ani ustawa o rachunkowości, ani krajowe standardy rachunkowości. Po drugie natomiast, jeżeli jednostka sporządza sprawozdanie finansowe w zgodzie z międzynarodowymi standardami, to w kwestiach przez nie nieuregulowanych stosuje przepisy ustawy o rachunkowości. To tylko pokazuje, jak CFO musi dobrze orientować się w tym gąszczu przepisów, aby zastosować właściwy akt prawny.

Sporządzanie sprawozdania finansowego

103

Tyle pozycji do wypełnienia liczy bilans, który na koniec roku obrotowego powinna sporządzić firma

Jednym z podstawowych obowiązków formalnych dyrektora finansowego jest nadzór nad sporządzeniem sprawozdania finansowego, tak aby spełniało one wszystkie wymogi stawiane przez Ustawę o rachunkowości, co równoznaczne jest z kolejną „porcją” formalności do spełnienia. Już samo sporządzenie bilansu wiąże się z wypełnieniem nawet 103 pozycji (dla jednostek innych niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji) opisujących stan aktywów i pasywów na koniec roku obrotowego. Co prawda, w dzisiejszych czasach bilans generowany jest zazwyczaj automatycznie przez systemy księgowe stosowane w firmie na podstawie zgromadzonych w nich danych, ale i tak należy sprawdzić, czy liczby występujące w bilansie zostały ustalone i opisane zgodnie z obowiązującymi standardami.

Trzeba pamiętać, że na sprawozdanie finansowe składają się dodatkowo rachunek zysków i strat, informacja dodatkowa, a jednostki podlegające corocznemu badaniu muszą jeszcze przygotować zestawienie zmian w kapitale własnym i rachunek przepływów pieniężnych, co wiąże się z zebraniem kolejnych setek danych. A sytuacja jeszcze się komplikuje, gdy jednostka jest zobowiązana do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, co oznacza konieczność współpracy z jednostkami zależnymi oraz współzależnymi w celu zebrania kolejnych wymaganych danych finansowych.

Nadmierny obowiązek sprawozdawczy

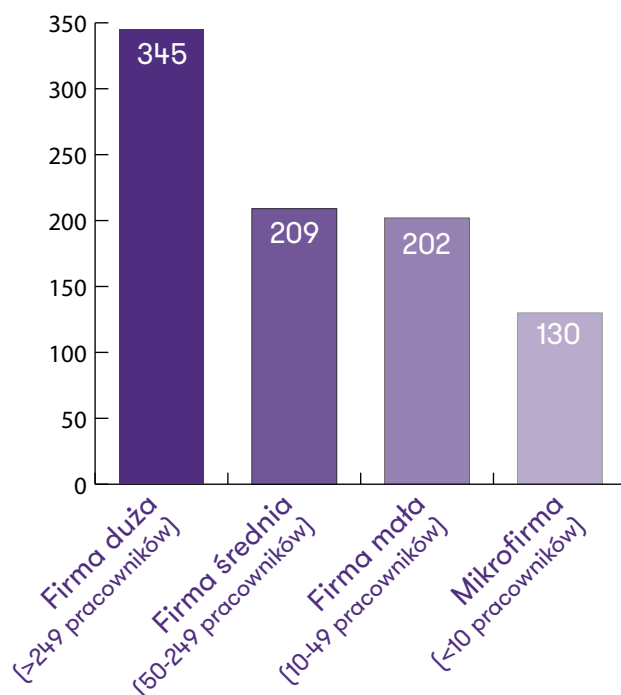
345

Tyle druków musi każdego roku składać do urzędu statystyczna duża firma w Polsce

Innym obliczem polskiej biurokracji, który daje się we znaki polskim dyrektorom finansowym jest szeroko rozumiana sprawozdawczość. Najbardziej odczuwają ją CFO w dużych firmach (czyli zatrudniających więcej niż 249 pracowników). Według obliczeń Grant Thornton, statystyczna duża firma w Polsce miała do wypełnienia w 2015 roku 345 formularzy i sprawozdań. Oznacza to, że każdego dnia roboczego dział księgowy musiał wypełnić i wysłać do urzędu średnio 1,4 raportu dziennie. Nieco lepiej sytuacja wyglądała w małych i średnich przedsiębiorstwach, które musiały wypełnić w ciągu roku średnio odpowiednio 209 i 202 formularze. To jednak wciąż aż 4 pisma do przygotowania i przekazania urzędnikom na każdy tydzień pracy.

W skrajnym wypadku na firmie działającej w Polsce może spoczywać obowiązek wypełnienia i przekazania do urzędów nawet 484 różnego rodzaju formularzy. A liczba ta byłaby jeszcze większa, jeżeli firma posiadałaby więcej niż jedną nieruchomość, co wiąże się z wysłaniem dodatkowej deklaracji o podatku od nieruchomości (jedna nieruchomość to jedna deklaracja).

Wykres 1. Liczba elementów sprawozdawczych (ankiet, formularzy, sprawozdań, deklaracji, druków, itp.), jakie statystyczna firma w danej kategorii musi złożyć do urzędów publicznych w ciągu roku obrotowego

Źródło: Obliczenia Grant Thornton. Dane pochodzą z raportu Grant Thornton „Urzędy zasypują przedsiębiorców stertą formularzy”

Nadmierny obowiązek sprawozdawczy – cd.

85

Tyle sprawozdań od dużej firmy wymaga każdego roku Narodowy Bank Polski – organ, który oczekuje najwięcej informacji od przedsiębiorców

Według szacunków Grant Thornton, Narodowy Bank Polski w 2015 roku oczekiwał od statystycznego dużego przedsiębiorcy prowadzącego działalność w naszym kraju wypełnienia aż 85 formularzy. Teoretycznie oznacza to, że firma musi średnio co trzeci dzień wysyłać tylko do tej jednej instytucji odpowiednie sprawozdanie.

Nieco mniej „dociekliwie” niż Narodowy Bank Polski są Urząd Skarbowy oraz Główny Urząd Statystyczny. Statystyczna duża firma do pierwszej z tych dwóch instytucji musiała wysłać w 2015 roku 78 formularzy, a do GUS-u 77. Czwarte miejsce w tym zestawieniu zajmuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, który wymaga średnio 50 sprawozdań.

Niepokój może budzić fakt, że w wielu przypadkach informacje wysyłane do różnych organów państwowych się dublują, ponieważ urzędnicy poszczególnych instytucji wiedzą jedynie to, jak wielu informacji sami wymagają od firm, natomiast nie zdają sobie sprawy, że inne urzędy państwowe również żądają wielu danych od przedsiębiorstw. Lepszy przepływ informacji pomiędzy urzędami z pewnością ograniczyłby zbędną papierologię.

Tabela 2. Liczba elementów sprawozdawczych składanych do urzędów rocznie przez przeciętną dużą firmę

Instytucja	Liczba sprawozdań
Narodowy Bank Polski	85
Urząd Skarbowy	78
Główny Urząd Statystyczny	77
PFRON	50
Izba Celna	12
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	12
Komisja Nadzoru Finansowego	9
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta	6
Marszałek Województwa	6
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	5
Starostwo Powiatowe	3
Urząd Gminy	2

Źródło: Obliczenia Grant Thornton. Dane pochodzą z raportu Grant Thornton „Urzędy zasypują przedsiębiorców stertą formularzy”

Obszerność przepisów podatkowych

5 789

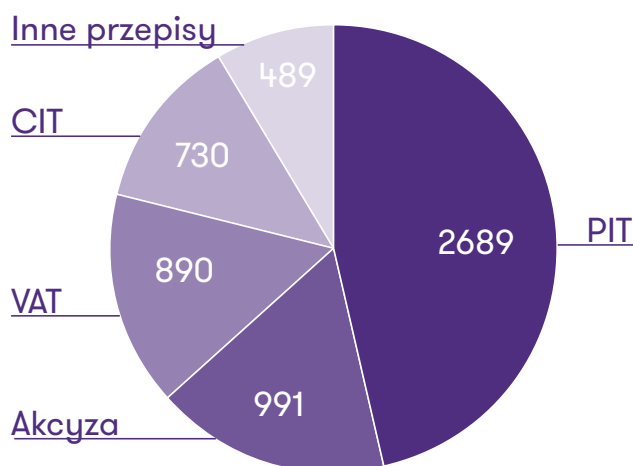
Tyle stron maszynopisu ma system podatkowy w Polsce, tzn. tyle stron mają wszystkie ustawy i rozporządzenia kształtujące system podatkowy

Ważnym obowiązkiem, który spoczywa na dyrektorze finansowym każdej firmy, jest też prowadzenie jej polityki podatkowej. Aby móc prowadzić ją w ramach obowiązującego prawa i nie narażać spółki na późniejsze konflikty z organami skarbowymi, dyrektor finansowy powinien być dobrze zaznajomiony z systemem podatkowym w Polsce. A ten niestety do najprostszych nie należy.

Według raportu Grant Thornton, na system podatkowy w Polsce składają się obecnie 303 akty prawne, czyli 11 ustaw i 292 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów (wcześniej Ministra Finansów). Wszystkie te dokumenty zawierają 5789 stron maszynopisu, z czego 1518 stron to ustawy, a 4271 to rozporządzenia. Gdyby je wydrukować i następnie ułożyć wieżę z tych kartek papieru, to miałaby ona około 60 cm wysokości.

Najbardziej rozbudowane są przepisy regulujące podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT), które liczą aż 2689 stron. Kolejne miejsca zajmują akcyza (991 stron) oraz VAT (890).

Wykres 2. Liczba stron maszynopisu ustaw i rozporządzeń regulujących poszczególne obszary prawa podatkowego w Polsce

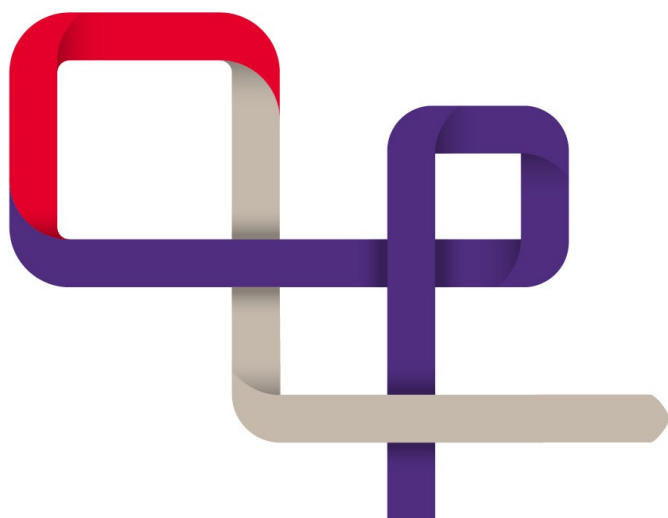
Zmienność przepisów podatkowych

139

Tyle razy nowelizowane były dotąd ustawy o PIT, CIT, VAT od swojego powstania na początku lat 90. (nie licząc drobnych zmian przy okazji nowelizacji innych ustaw)

Obszerność przepisów podatkowych to nie jest ich jedyna wada. Kolejną kwestią, która w znacznym stopniu utrudnia dyrektorom finansowym prowadzenie skutecznej polityki podatkowej, jest zmienność polskiego systemu podatkowego. Od swojego powstania na początku lat 90. ustawy o PIT, CIT i VAT były nowelizowane przez polskich legislatorów już 139 razy, nie licząc niemal stale wprowadzanych drobnych korekt przy okazji nowelizacji innych ustaw.

Zmienność przepisów prawa podatkowego była doskonale widoczna w 2016 roku, w którym w życie weszły 1784 strony maszynopisu aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) regulujących przepisy podatkowe. To aż 31 proc. całego systemu podatkowego w Polsce, co teoretycznie oznacza, że jedna trzecia przepisów podatkowych jest rocznie wymieniana na nowe lub ulega pewnym modyfikacjom. Tak duża zmienność prawa sprawia, że dyrektor finansowy musi na bieżąco monitorować aktualny stan prawny, aby nie narażać firmy na kary nakładane przez organy skarbowe. A czas poświęcony na czytanie i interpretowanie przepisów podatkowych mógłby przecież poświęcić na planowanie strategii finansowej firmy.

Mnogość stawek podatkowych

20

Tyle jest łącznie stawek podatkowych trzech najważniejszych podatków w Polsce – PIT, CIT i VAT

Planując i prowadząc politykę podatkową dyrektor finansowy musi pamiętać jeszcze o jednym fakcie, charakterystycznym dla polskiego systemu podatkowego – mnogości stawek podatkowych. Można wyróżnić ich aż 20, z czego 9 dotyczy PIT-u, 7 VAT-u, a 4 CIT-u. Zależą one od takich czynników, jak dochód uzyskany przez podatnika i wybrana w związku z tym stawka, rodzaj opodatkowanej transakcji, przedmiot transakcji czy forma prawna podmiotów realizująca transakcję. Dodając do tego różnego rodzaju progi podatkowe, ulgi, odliczenia, wykluczenia i różne sposoby ustalania podstawy opodatkowania, decyzja o wyborze poprawnej stawki i prawidłowe obliczenie należnego podatku staje się praco- i czasochłonnym procesem, podczas którego trzeba być bardzo uważnym, aby nie popełnić błędu.

Tabela 3. Stawki podatkowe w 2017 roku

PIT	CIT	VAT
18	19	23
32	20	8
20	10	7
19	15	5
17		4
8,5		0
5,5		zwolnione
3		
2		

Luki w przepisach podatkowych

33 983

Tyle indywidualnych interpretacji podatkowych wydały w 2016 roku organy skarbowe

Znajomość niemal 6 tysięcy stron ustaw i rozporządzeń regulujących przepisy podatkowe w Polsce nie wystarczy, aby bez żadnych wątpliwości ustalić odpowiednie w danej sytuacji zobowiązanie podatkowe. W takich sytuacjach pomocne mogą być interpretacje podatkowe organów podatkowych i orzeczenia sądów administracyjnych, które w praktyce również są źródłem prawa podatkowego. Teoretycznie zatem, jeżeli dyrektor finansowy chciałby mieć pewność, że organy skarbowe nie zakwestionują wybranego przez niego sposobu obliczenia podatku, to powinien regularnie przeglądać interpretacje podatkowe i orzeczenia sądów administracyjnych. A tych co roku pojawia się bardzo dużo.

W samym 2016 roku organy podatkowe wydały na prośbę podatników 33 983 indywidualne interpretacje podatkowe. Przedstawiciele Ministerstwa Finansów sami przyznają, że żadne inne państwo w Unii Europejskiej nie wydaje tylu interpretacji. Z jednej strony, warto docenić wysiłek administracji w rozwiewanie wątpliwości podatników. Z drugiej, tak ogromna liczba wniosków o interpretacje pokazuje, że jak niejasny i niespójny jest w Polsce system podatkowy.

Przewlekłość postępowań sądowych

56

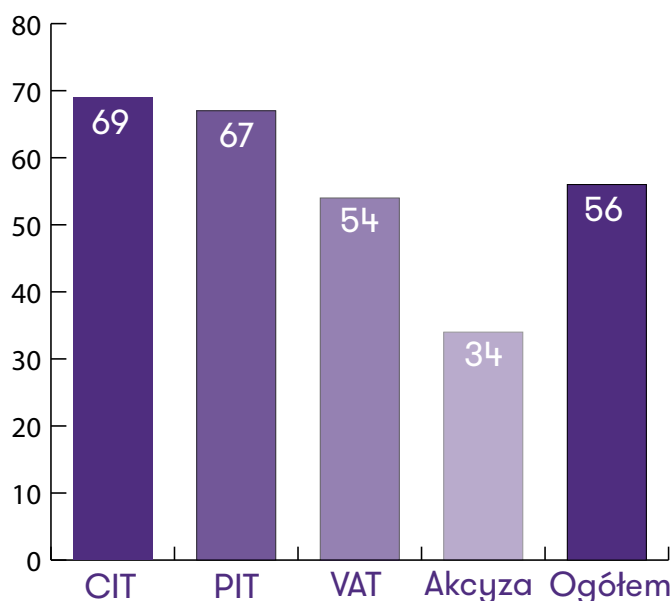
Tyle miesięcy trwa w Polsce średnio procedura oczyszczania się z zarzutów przez podatnika, któremu urząd skarbowy niesłusznie zarzucił nieprawidłowości w podatkach

Niestety czasem zdarza się nawet, że mimo zachowania wszelkich środków ostrożności przy obliczaniu należnego podatku, urząd skarbowy oskarża podatnika o zaniżenie zobowiązania podatkowego. W takiej sytuacji firma – a zwłaszcza jej dział finansowy i dział prawny – muszą przygotować się na długą sądową batalię z organami skarbowymi, jeżeli chcą udowodnić swoją niewinność.

Według obliczeń Grant Thornton, podatnik, któremu urząd skarbowy niesłusznie zarzucił nieprawidłowości w płaceniu podatków walczy przed urzędami i sądami średnio aż 4,5 roku zanim usłyszy pozytywny dla siebie wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego. W najgorszej sytuacji są podatnicy CIT, dla których proces oczyszczania się z zarzutów trwa średnio aż 69 miesięcy. To prawie sześć lat, w czasie których dyrektor finansowy musi poświęcać sporą część swojego czasu pracy na przygotowanie niezbędnej dokumentacji, aby wykazać przed sądem, że nie pomylił się, obliczając zobowiązanie podatkowe.

Przewlekłość postępowań administracyjnych i sądowych może nawet doprowadzić do bankructwa firmy, ponieważ w przypadku podatków nie obowiązuje zasada domniemania niewinności. Oznacza to, że podatnik najpierw musi zapłacić kwotę żądaną przez urząd skarbowy, a dopiero potem może na drodze sądowej walczyć o udowodnienie swojej niewinności. Często firma traci z tego powodu płynność finansową, cierpi jej reputacja, co w konsekwencji może skończyć się właśnie bankructwem.

Wykres 3. Średni czas (w miesiącach) procesu oczyszczania się z zarzutów przez podatnika niesłusznie oskarżonego o zaniżenie zobowiązań podatkowych (od pierwszej decyzji organów do ostatecznego orzeczenia NSA)

Nadprodukcja prawa gospodarczego

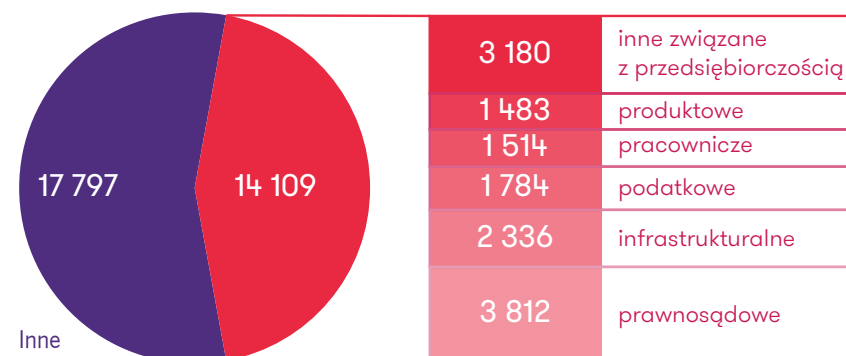
14 109

Tyle stron maszynopisu aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) regulujących działalność firm weszło w życie w 2016 roku

Rok 2016 był rekordowy pod względem produkcji prawa w Polsce – w życie weszło 31 906 stron maszynopisu aktów prawnych najwyższej rangi (ustaw i rozporządzeń), co stanowiło 7,5-procentowy wzrost w porównaniu z 2015 rokiem. Z tych 31 906 stron maszynopisu aż 14 109 bezpośrednio odnosiła się do działalności firm. Czyli niemal połowa objętości tworzonych aktualnie przepisów prawnych w Polsce mówi przedsiębiorcy, jak powinien prowadzić biznes, a to oznacza, że osoby decyzyjne w firmach (w tym m.in. dyrektorzy finansowi) powinny się – przynajmniej w teorii – z tymi zmianami na bieżąco zapoznawać. Zakładając, że na przeczytanie jednej strony maszynopisu tekstu prawnego potrzeba średnio 2 minuty, to chcąc być na bieżąco ze zmianami w prawie dotyczącymi działalności firm, trzeba by poświęcić rocznie na przeczytanie ich aż 28 218 minut, czyli 470 godzin, czyli nieco ponad 19 dni.

Najczęściej w 2016 roku regulowane były kwestie prawnosądowe, czyli np. przepisy związane z formą prawną prowadzenia działalności gospodarczej czy sądownictwem gospodarczym. Takich aktów prawnych najwyższego rzędu powstało w ubiegłym roku 3812 stron maszynopisu. 2336 stron liczyły natomiast nowe przepisy regulujące kwestie infrastrukturalne, będąc drugą najliczniejszą grupą.

Wykres 4. Liczba stron aktów prawnych, które weszły w życie w 2016 r. w Polsce z podziałem na charakter zmian*

Produktowo-usługowe: regulacje dla konkretnych produktów i usług, obrotu nimi, norm BHP, licencji, zezwoleń, koncesji itp. prawnosądowe: regulacje prawa cywilnego, procedury sądowe, regulacje formy prowadzenia działalności gospodarczej. Infrastrukturalne: regulacje budowlane, energetyczne, wodno-kanalizacyjne, transportowe itp. Pracownicze: regulacje związane ze stosunkiem pracy, ubezpieczeniami społecznymi, związkami zawodowymi itp.

Wnioski o unijne dofinansowanie

80

Tyle stron liczy średnio wniosek o dofinansowanie ze środków unijnych w ramach krajowych programów operacyjnych

Z biurokracją dyrektor finansowy styka się również, gdy jego firma ubiega się o dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych (RPO). Średnia liczba stron wniosku o dofinansowanie z programów centralnych wynosi 80 (dane na podstawie kilkudziesięciu wniosków, w których przygotowaniu uczestniczyli eksperci Grant Thornton). Na szczęście, wnioski składane w ramach RPO nie są tak obszerne – średnio liczą ok. 30 stron.

Na wniosku o dofinansowanie nie kończy się jednak „papierkowa robota” związana z całym procesem przyznawania środków z Unii Europejskiej. Wspomnieć jeszcze trzeba o umowie na dofinansowanie, wnioskach o płatność i sprawozdaniach z realizacji projektów i wydatkowania środków, w których przygotowaniu uczestniczy również dyrektor finansowy. To kolejne co najmniej kilkadziesiąt stron dokumentów i załączników.

Ważnym zadaniem CFO w trakcie opracowywania wniosku o dofinansowanie jest przygotowanie prognozy finansowej dla projektu ubiegającego się o dotację na okres od 3 do 5 lat. Musi być ona trafna, a przyjęte w niej dane i wskaźniki dotyczące sprzedaży, zatrudnienia, rozwoju eksportu itp. nie mogą odbiegać znacząco od rzeczywistości uzyskanych wyników, ponieważ w wypadku pomyłki firma może utracić część pozyskanej dotacji.

Zasady pozyskiwania dotacji

83

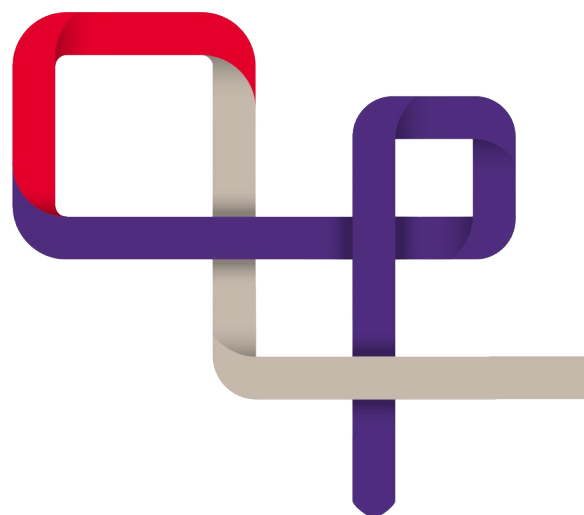
Tyle dokumentów składa się średnio na regulacje dotyczące zasad pojedynczego Regionalnego Programu Operacyjnego

Zanim dyrektor finansowy i jego zespół zabiorą się za pozyskiwanie dotacji unijnych, muszą najpierw poznać dokumenty dotyczące danego programu, z którego chcą skorzystać. I tu zaczyna się kolejny problem. Dokumentów tych jest bardzo wiele. Według obliczeń Grant Thornton, na regulacje dotyczące jednego tylko Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) na lata 2014-2020 składają się średnio 83 odrębne akty prawne. Oprócz samego RP są to m.in.:

- szczegółowy opis osi priorytetowych,
- wytyczne horyzontalne,
- wytyczne programowe,
- dokumenty strategiczne województwa,
- zasady wdrażania,
- rozporządzenia polskie,
- rozporządzenia unijne,
- polityki horyzontalne,
- instrukcje przygotowania wniosków,
- uchwały zarządu województwa,
- uchwały komitetu monitorującego.

Wszystkie te dokumenty liczą od kilku do (w skrajnych przypadkach) nawet kilkuset stron, więc zapoznanie się z nimi wszystkimi to jedno z najbardziej wymagających i pracochłonnych zajęć związanych z całym procesem pozyskiwania wsparcia unijnego.

Co więcej, powyższe wyliczenia dotyczą jedynie regionalnych programów operacyjnych, przy pomocy których wspierane są mniejsze i prostsze projekty inwestycyjne przedsiębiorców. Dla dużych, ogólnopolskich programów operacyjnych dokumentacja jest zwykle jeszcze obszerniejsza i bardziej skomplikowana.

Globalna organizacja, lokalne wsparcie

Audyt
Podatki
Doradztwo europejskie
Fuzje i przejęcia

Kancelaria
Konsulting
Outsourcing płac i kadr
Outsourcing rachunkowości

5. największa firma
audytorsko-doradcza
Wg danych dziennika „Rzeczpospolita”,
pod względem przychodów ogółem.

6 kluczowych lokalizacji
Katowice, Kraków, Poznań, Toruń,
Warszawa, Wrocław

400 pracowników

8,84/10
Średni wskaźnik
satysfakcji Klienta

Kontakt:

Jacek Kowalczyk
Dyrektor Marketingu i PR
T +48 22 205 4841
M +48 505 024 168
E Jacek.Kowalczyk@pl.gt.com

Grant Thornton
An instinct for growth™

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie mają jedynie charakter ogólny i poglądowy. Nie stwarzają one stosunku handlowego ani stosunku świadczenia usług doradztwa podatkowego, prawnego, rachunkowego lub innego profesjonalnego doradztwa. Przed podjęciem jakichkolwiek działań należy skontaktować się z profesjonalnym doradcą w celu uzyskania porady dostosowanej do indywidualnych potrzeb. Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k. dołożyło wszelkich starań, aby informacje znajdujące się w niniejszym dokumencie były kompletne, prawdziwe i bazowały na wiarygodnych źródłach. Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k. nie ponosi jednak odpowiedzialności za ewentualne błędy lub braki w nich oraz błędy wynikające z ich nieaktualności. Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k. nie ponosi także odpowiedzialności za skutki działań będące rezultatem użycia tych informacji.